

Beïnvloeding lokale verkiezingsprogramma's

Om de vier jaar worden nieuwe gemeenteraadsverkiezingen gehouden. Voor het lokale bedrijfsleven een uitgelezen kans zich te profileren. Als u zich als lokaal bestuur wilt inzetten voor een gunstig ondernemersbeleid, zijn de lokale verkiezingsprogramma's een mooi startpunt voor de lokale lobby.

Waarom?

Het beïnvloeden van lokale verkiezingsprogramma's is in het kader van belangenbehartiging buitengewoon zinvol:

1. Het is een mogelijkheid om de lokale ondernemers positief onder de aandacht te brengen.
2. Een punt in een verkiezingsprogramma geldt als een partijstandpunt.
3. Een coalitiepartij (in spe) zal proberen de punten uit haar verkiezingsprogramma in het collegeprogramma te laten terugkomen.
4. De beste garantie voor het invoeren van goed ondernemersbeleid is een formulering hierover in het collegeprogramma.

Wanneer actie ondernemen?

De meeste lokale verkiezingsprogramma's zullen vanaf een half jaar tot een jaar voor de verkiezingen geschreven worden. In die periode is het dus zaak brieven aan plaatselijke politieke partijen te sturen met daarin standpunten of doelstellingen die belangrijk zijn voor lokale ondernemers, in de hoop dat ze worden overgenomen in het verkiezingsprogramma. Brieven kunnen worden verzonden aan het fractieadres ter attentie van de redactiecommissie verkiezingsprogramma of de bestuursvoorzitter. Vaak kan dit (ook) per e-mail. Naast het versturen van brieven is het zinvol om ook andere activiteiten te organiseren waarbij de achterban actief betrokken wordt. Bijvoorbeeld een politiek café.

Planning

Algemeen is een schema aan te houden dat zo'n 1,5 jaar voor de verkiezingen van start gaat. De gemeenteraadsverkiezingen worden altijd in maart gehouden voor het hele land

tegelijk. In uitzonderlijke gevallen, meestal vanwege gemeentelijke herindelingen, is er een afwijkende datum/jaar voor een gemeente. In onderstaand schema van momenten van beïnvloeding gaan we uit van de gemeenteraadsverkiezingen van 2014; op 19 maart.

Beïnvloeding van lokale partijen, die niet gelieerd zijn aan een landelijke partij, begint uiteraard pas bij stap 3.

Tabel 1: Planning

1. September 2012 (18 maanden voor verkiezingen):	Schrijven en vaststellen landelijk verkiezingsprogramma
2. Januari 2013 (14 maanden voor verkiezingen):	Opstellen landelijk kader voor lokale verkiezingsprogramma's
3. Maart tot september 2013 (een jaar tot 6 maanden voor verkiezingen):	Schrijven en vaststellen lokale verkiezingsprogramma's
4. Zomer 2013 (8 maanden voor verkiezingen)	Kandidatenlijsten lokale fracties worden vastgesteld
5. 19 maart 2014	Gemeenteraadsverkiezingen
6. April en mei 2014 (1 dag tot 2 maanden na verkiezingen)	Onderhandelingen over college, schrijven en vaststellen collegeprogramma.

Bovenstaand schema vertaald

Het verkiezingsprogramma wordt geschreven door een redactiecommissie, waarna de partijleden het vaststellen. De hoofdpunten uit het programma zijn altijd onderwerpen waar een partij zich mee kan profileren. De landelijke vertegenwoordigers van een partij stellen een kaderprogramma

op, afgeleid van het nationale verkiezingsprogramma voor de parlementsverkiezingen en nationale standpunten. Lokale afdelingen kunnen hiervan gebruikmaken bij het invullen van het afgeleide verkiezingsprogramma. Verder komt de inhoud van een verkiezingsprogramma op basis van verschillende factoren tot stand. Heeft de partij de afgelopen periode mede het college gevormd en daar bepaalde afspraken gemaakt die ze wil continueren? Of juist in de oppositie gezeten en is ze gekant tegen bepaalde onderdelen van het collegebeleid? Zijn er zaken die in een gemeente veel aandacht trekken / hebben getrokken? Een kant-en-klare tekst voor het verkiezingsprogramma aanleveren, bijvoorbeeld een overzicht met de top 3 lokale werkgeversstandpunten, maakt grote kans overgenomen te worden (tenzij het niet strookt met de partijvisie). Nabellen of een afspraak maken om de punten mondeling toe te lichten, is zeker nuttig en zal de kans op succes verder vergroten.

Tabel 2: Stappenplan

1. Bepaal een aantal standpunten of doelstellingen. Hierbij kan ook gebruik worden gemaakt van de standpunten die VNO-NCW of MKB-Nederland hebben. Daarnaast is het zinvol om vooraf een korte enquête onder de leden te houden, zodat standpunten worden gedragen binnen de vereniging.
2. Toon het maatschappelijk nut van deze standpunten of doelstellingen aan.
3. Maak een selectie van de lokale politieke partijen die worden aangeschreven. Houd hierbij rekening met de kans van elke partij om in het college te komen. Dit is niet altijd voorspelbaar. Selecteer in ieder geval de kansrijke, de ondernemersgezinde en de grote(re) partijen.
4. Schrijf het standpunt / de doelstelling zo op, dat het integraal overgenomen kan worden in het verkiezingsprogramma van een partij. Partijen nemen kant-en-klare teksten veel sneller over (hoe meer wordt voorgekauwd, des te sneller het wordt overgenomen). Om per partij de juiste toon te vinden, kan een oud verkiezingsprogramma als voorbeeld dienen.
5. Versturen aan de bestuursvoorzitter/redactiecommissie op het fractieadres.

Bij het schrijven van een nieuw verkiezingsprogramma wordt het oude verkiezingsprogramma vaak als voorbeeld genomen. Uit oude programma's is op te maken hoe een partij het beste te benaderen is.

Beïnvloeding collegeprogramma

Het laatste traject bestaat uit het beïnvloeden van het col-

Prikkelen

Voordat in de brief aan een fractie wordt ingegaan op de wensen en behoeften van de lokale ondernemers (verenigingen), is het nuttig de redactiecommissie eerst te prikkelen met een aantal vragen:

1. Werkt het gemeentelijk apparaat efficiënt?
2. Hoe staat het eigenlijk met de veiligheid en of overlast?
3. Hoe staat het met de mobiliteit?
4. Enz.

Stel open vragen waarop de fractie geen pasklaar antwoord heeft. Gebruik deze vragen als insteek voor het be-toog. De lezer zal meer aandacht voor het verhaal hebben.

legeprogramma. Het collegeprogramma wordt gemaakt ná de verkiezingen, wanneer bekend is welke partijen met elkaar het college van burgemeester en wethouders (B&W) gaan vormen. Het programma beschrijft de speerpunten en doelstellingen voor de vierjarige zittingsperiode van B&W. Het opstellen van dit programma start binnen enkele weken na de verkiezingen.

Het is absoluut zinvol te lobbyen voor het opnemen van 'voor ondernemers gunstige (beleids-)doelstellingen'. Het college moet doelstellingen die zijn opgenomen in het collegeprogramma ook uitvoeren.

Wees op je hoede! Ook als er geen vervelende punten in de verkiezingsprogramma's voorkomen, kunnen deze toch in het collegeprogramma verschijnen.

De lobby kan schriftelijk of mondeling. Stel geen ellenlang epistel op, maar schrijf een brief met twee à drie uitgewerkte punten, bij voorkeur op één A4. Kies die punten uit die de hoogste prioriteit hebben. Door te beperken tot wat echt belangrijk is, is de kans groter dat de punten overgenomen worden. Dit geldt zowel voor een schriftelijke als mondelinge lobby. Ook een mondelinge lobby kan effectief zijn, bijvoorbeeld als de wethouder (in spe) persoonlijk bekend is. Ook hier geldt: maximaal 2 à 3 punten.

Colofon

Deze brochure is een uitgave van VNO-NCW en Koninklijke Vereniging MKB-Nederland

Redactie: MKB-Nederland
Vormgeving: Kooiman Creative
Beeld: Nationale Beeldbank

September 2013

MKB-Nederland en VNO-NCW
Directie Verenigingszaken
Postbus 93002
2509 AA Den Haag
Tel: 015 219 1212
E-mail: bureau@mkb.nl
Internet: www.mkb.nl
www.vno-ncw.nl

Hoewel deze brochure met zorg is samengesteld, kan voor de inhoud geen enkele aansprakelijkheid worden aanvaard, noch rechten eraan ontleend.